

Тема: Перевірка законів послідовного та паралельного з'єднання провідників

Мета: закріпити вміння складати електричне коло, вимірювати силу струму і напругу, визначати опір ділянки кола; навчитися досліджувати закономірності послідовного і паралельного з'єднання провідників.

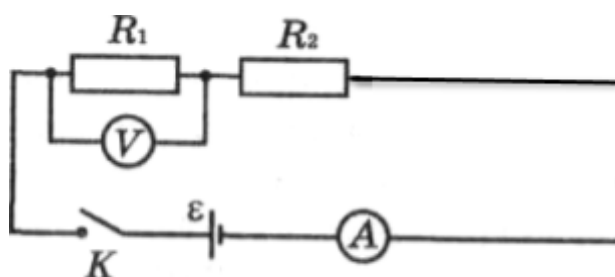
Обладнання: джерело струму; два резистори; амперметр; вольтметр; ключ; з'єднувальні провідники.

ХІД РОБОТИ

Суворо дотримуйтесь інструкції з безпеки.

Перевірка послідовного з'єднання провідників

1. Складіть електричне коло за схемою, наведеною на рисунку 1. Після дозволу вчителя замкніть ключ K . За допомогою регулятора струму на джерелі добийтеся певного значення сили струму, але щоб він не перевищував 1,5 А. Запишіть значення сили струму I в колі.

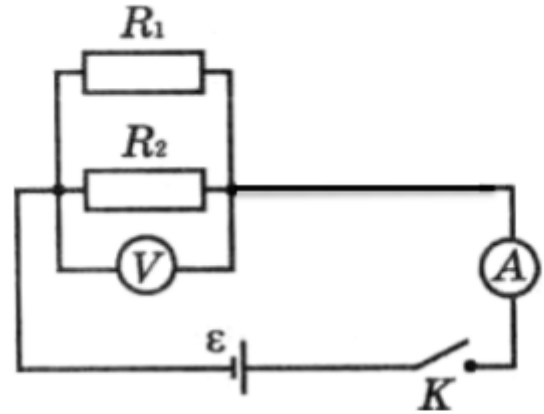
2. Торкаючись вільними кінцями провідників від вольтметра до опорів, виміряйте на них напругу U_1 і U_2 .
3. Виміряйте загальну напругу U на двох опорах.
4. Перевірте справедливість формули $U_{\text{посл}} = U_1 + U_2$
5. Для обчислення опорів $R_1, R_2, R_{\text{посл}}$ скористайтесь формулою закону Ома для ділянки кола $I = \frac{U}{R} \Rightarrow R = \frac{U}{I}$.
6. Перевірте справедливість формули $R_{\text{посл}} = R_1 + R_2$;
7. Результати вимірювань і обчислень занесіть до таблиці

Напруга, В				Сила струму, А			Опір, Ом			
U_1	U_2	U	$U_{\text{посл}}$	I_1	I_2	I	R_1	R_2	R	$R_{\text{посл}}$

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Перевірка паралельного з'єднання провідників

1. Складіть схему, подану на рисунку. Після дозволу вчителя замкніть ключ K . За допомогою регулятора струму на джерелі добийтеся певного значення сили струму, але щоб він не перевищував 1,5 А.

2. Виміряйте напругу U на резисторах і силу струму I в усій ділянці кола.

3. Виміряйте силу струму в окремих резисторах (I_1 і I_2), вмикаючи амперметр у відповідні ділянки кола.

4. Перевірте справедливість формули $I_{\text{парал}} = I_1 + I_2$

5. Скориставшись формулою закону Ома $I = \frac{U}{R} I = \frac{U}{R}$, обчисліть опори $R_1, R_2, R_{\text{парал}}$
 $R_1, R_2, R_{\text{парал}}$

6. Розрахуйте загальний опір ділянки кола за допомогою $\frac{1}{R_{\text{парал}}} = \frac{1}{R_1} + \frac{1}{R_2}$

7. Результати вимірювань і обчислень занесіть до таблиці 2.

Таблиця 2

Напруга, В			Сила струму, А				Опір, Ом			
U_1	U_2	U	I_1	I_2	I	$I_{\text{парал}}$	R_1	R_2	R	$R_{\text{парал}}$

Аналіз експерименту та його результатів

Проаналізувавши результати, зробіть висновок, у якому зазначте:

- 1) які досліди ви проводили;
- 2) які співвідношення були підтверджені;
- 3) які чинники вплинули на точність результатів експерименту.

Контрольні запитання

1. Як з'єднуються споживачі електроенергії в квартирах? Чому?
2. Квартиру освітлює люстра з шести ламп. Чи зміниться напруга на клеммах ламп, якщо половину з них вимкнути?